

vagy vallási célt kell kitűzni. Ha nem hívőt biztatunk, akkor azt kell mondani, hogy az a dolgunk a világban, hogy küzdjünk "Erőnk szerint a legnemesbekért", s akkor az emberiség megőriz legjobb emlékezetében. Ez a cél és ez a jutalom. A hívó embert viszont a mennyország boldogságával vonzza és várja a túlvilág Urának lakomája vagy a paradicsomi ligetek öröme. Ki kell mondani a remélt célt, mert a Golgota nem cél. A jó marketing a célra mutat, oda vezet.

Öreg este lett, majd éjszaka. A kályhát az első estén már rég lezártam, aludni próbáltam, erőt gyűjteni az új napra. Forgolódtam az ágyon, gondolatvázlatok futkostak a fejemben. Két órakor a Hold még szépen megvilágította a szobát. Vannak helyzetek, amikor nehezen jön az ember szemére az álom.

2006. december 12 – 24.

KIRÁLY IGNÁCZ

GYARLANDÓSÁGUNK... (GYARLANDÓ = GYARLÓ + HALANDÓ)

Sajnos nem voltunk és még mindig nem vagyunk szentek. Az erre való törekvést azonban ugye, nem adjuk fel?! Az élet hoz olyan helyzeteket, mikor jó szándékú kíváncsiság, rosszindulatú kíváncsiság, ártani akaró kötözködés... olyan személyes, közösségi dolgainkról kérdez, faggat, kutakodik, melyeket mi belső személyes és közösségi ügynek tekintünk. Ezek olyan kihívások, melyekre nem szerencsés, ha ösztönösen, pillanatnyi helyzet szerint reagálunk...

1./ Titoktartási fegyelem. Katolikus gyökerű mozgalom vagyunk. Tudjuk, hogy mi az a bűnbánat, mi a szentgyónás, mi a bocsánatkérés és jóvátétel. Azt is tudjuk, hogy mi a titoktartás. Tudjuk? A lelki vezető Isten előtt végzett kitarulkozást nem ad ki senki másnak. Ha a bűn mást érint, a vele való rendeződésre (bocsánatkérés, kiengesztelődés) biztatunk. A titoktartási fegyelem alóli feloldást csak az érintett adhat. Ha szükséges, akkor az ehhez való hozzásegítését elő kell segíteni. A valaki, valakik sérelmére elkövetett hibáink, bűneink, mulasztásaink jóvátételt, vagy annak erős igyekezetét feltételezik az őszinte bűnbánat esetén. Hamis gyakorlat az, ha valaki Isten bocsánatát kéri és reméli anélkül, hogy az általa okozott kár, sérelem személyes rendezését szorgalmazná. Ha menyeyi Atyánk úgy bánik velünk, ahogyan mi emberek szoktunk egymással bánni, akkor sok baj érhetne még bennünket. Ha előbb rendbe tettem rendtelenségeimet embertársammal, majd akkor mehetek megbocsátás reményével Istenünk elé. Amikor testvérbarátom bajával hozzám fordul, akkor megtisztelő bizalmát akkor szolgálom helyesen, ha erőt, biztatást adok a megbántott harmadikkal való rendeződésére. Nincs titok, ami ki ne tudódnék. Atyánk eleve tudja dolgainkat. Akkor is így van, ha elringatjuk magunkat irgalmas szeretetében való bizalmunkban. Embertársaink

esetében is így van. A megfáradt, elerőtlenedett ember sírba viszi rendezetlenségeit. Ebben az a probléma, hogy minden megnyilvánulásunk, sőt mulasztásunk kihat. Hatással van környezetünkre, szeretteinkre, most élőkre és majdan megszületőkre. Ennek tudatosítása felrázó erejű lehet.

Szerettem a jól értesült szerepét játszani. Nagy küzdelembe kerültem, hogy ne locsogjak. Szerencsére ebben sokat segített, hogy hiúságom nagyobb volt, mint pletykás hajlamom. Kortárs csoportom bizalma olyan erős volt, hogy nálam tették le bizalmas nyavalyáikat a házibulis impotenciától az iskolai csoportos betörés utólagos félelméig. Kezdetben ez a bizalom segített szájam fegyelmezésében. Fiatalon megözvegyült édesanyám bizalmát annyira nem akartam elveszíteni, hogy egy cseresznyelopás után magam igyekeztem elmondani-bevallani neki a dolgot, mert felismert a tulajdonos néni. Igyekeztem haza, hogy megelőzzem a panaszost. Édesanyám annyira bízott bennem, hogy sokszor én írtam alá az ellenőrzőmet és csak annyit mondott utólag: ugye fiacskám, nem lesz bajod ebből?

2./ Véd- és dacsövetség. Akiket szeretünk, akik hozzánk tartoznak, azokat meg akarjuk védeni. Ösztönösen is, illendőségéből is, igazság és tárgyilagosság szerint is. Ez természetes. Értékszemléletünk azonban ennél többet kíván tőlünk. Istennek tetszeni akarás az ön- és egymás védelemben azt jelenti, hogy nem csupán összezárunk a külső támadásra, hanem magunk között is vigyázunk, hogy minél kevesebb alapot adjunk a bennünket lejáratni, bántani akarók számára. A normális ember nem a szennyes ruhákat teregeti a szárító kötélre, minden arra járó szemléletére. A mosott ruhák és a megmosakodott személyiség való az emberek elé, az emberek közé. Aki kívülállóként a szennyes kosarunkban akar kutakodni, az vagy beteg, vagy gonosz. Ha kérdez, az természetes. Ha erőszakosan ránk száll, az gyanús. Szinte bizonyos, hogy kártékony. Fenn kell tartanunk magunknak a jogot ahhoz, hogy bizalmas, személyes szennyesecink tekintetében személyesen magunk döntünk annak nyilvánosságáról, vagy hírzárlataról. Nemet mondani is lehet erény. A megfontolt védekezés erénye. Egy pletyka éhes, méregkeverésre hajlamos világban kiemelten fontos, hogy a mi gyarló kezünkre bízott és sokszor beszennyezett gyöngyök ne kerüljenek ártó kezekbe. Az igazgyöngy nem veszít értékéből, ha besározódik (Tamás ev.), de tisztán tartani kötelességünk. Főként egy magát morális megújulási mozgalomnak megfogalmazó közösség tagjának. Bennünket a tények kell, hogy megvédjenek. Erényeink, értékeink tények. A bűneink is tények. Hamis testvérbarátság az, ha rendezetlenségeink megideologizálásában, kimagyarázásában zárunk össze, az egymás megvédésének önmagában jó szándékával. Vigyázat: minden szőnyeg alá söpört szégyellni valónk puskaporos hordó alattunk. Figyelem: minden bevallott és lerendezett bűnünk erő forrása szá-

munkra. A magam korrekciós megtérései görcsmentesen illusztrálhatják apostolkodásomat családomban, közösségeimben, a társadalomban. A mulatozós, szoknyapecér Ágostonból kinőtt egy Szent Ágoston. Vallomásainak hitelessége a megbánt és lerendezett múltjából is forrászik.

Erősen szégyellni való volt, hogy puszkám is volt az édesapám halálát okozó kommunisták gyérítésére. Akkor még ezt egy valamire való fiú kötelességének éltem meg. Mindaddig, míg Gyurka bácsinak, az ellenség szeretetére rámutató jézusi gondolatai meg nem érintettek. Szégyen volt, hogy utcai könyvárustól loptam könyveket, hogy olvasmányaim legyenek, ha pénzem nincs is. Mindaddig, amíg a jézusi adástörvényt el nem fogadtam és vissza nem loptam a kisjövedelmű árusnak a könyvek árát (bár inkognitómat nem volt bátorságom-erőm feladni...). Szégyennek számított kispapként eljegyezni egy Zsike nevű leányt. Mindaddig, amíg lelki vezetőmtől erőt merítve egyházi előjáróimmal le nem rendeztem ezt és bejáró civilként nem folytattam a teológiai tanulmányaimat...

3./ A bántás fáj. Akkor is, ha megalapozott. Akkor is, ha engem ér, akkor is, ha szeretteim közül ér valakit. Egy valamire való kapcsolat életjelensége, hogy tudatosan kezeli a problémás helyzeteket. Amikor Jézust a maga párkapcsolat nélküli életében „leeunuchozták” (herélt), humorosan, görcsmentesen kezelte a méregkeverést. Még meg is toldotta: igen, vannak, kik annak születtek, vannak, kiket az emberek tettek azzá, és vannak, akik magukat, hogy a Mennyek országát jobban építhessék (Mt 19,12). Tehette, mert nem adott fogást magán. Mondhatta volna, megmagyarázhatta volna, hogy ő nem eunuch, hanem nazír. Nazír volt (Isten elkötelezett embere), aki önvédelmében meg meri fogalmazni: ki vádolhat engem bűnről? Kár, hogy tanítványai mellette való kiállításáról nincs anyagunk. Falánk és iszákos, vámosok és utcanők barátja... Lepergett róla, mert sok jó tette és kapcsolataiban, programjaiban az emberi személyekre figyelése a méregkeverőket elhallgattatta és neki pedig volt erőforrást is jelentő sikerélménye a lenézettek körében.

Ha bántják a testvéreimet, személyesen beszéljem meg vele, hogy megalapozottan megvédhessem. Gyarlóságaink, bűneink ellenére is meg kell védenünk egymást. Ennek első jele, hogy kinyilvánítjuk szóban, tettben, hogy mellette állunk. Kinyilvánítjátok, hogy mellettem álltok. Akkor is, ha bűnt követtem el. Ez nem a bűn pártolása, hanem a testvér pártolása. Bűnpártolás nem csökkenti a fájdalmat. A megtisztulásban való hatékony segítség szünteti meg a fájdalmat. Amelyikünk sebezhetővé vált, fokozottabb segítségre szorul, hogy gyógyuljon, felerősödjön. Hagyni testvéreimet saját levében főni, szeretetlenség. Jelezni, „csilingelni”, belékarolást felkínálni kötelesség. Egy bokros elvárásom biztosan van: elvárom, hogy „csilingelj”, sőt kiálts, ha megáll-

nék, visszacsúsznék, vagy letérnék az Útról. Intim területként kezelni megingásainkat és lapítani, szemet hunyni a mulasztás bűne. Ha én lapítok dolgaimról szégyenből, hiúságból, félelemből... akkor az Isten hogyan tudna rajtam segíteni testvérbarátok nélkül? Ha te lapítasz, magadtól zárod el a gyógyulást segítő erőket. Sok minden fáj. Sokszor az igazsággal való szembesülés is. Sokszor a műtéti beavatkozás is. Sokszor a bizonytalan végkifejletektől való félelem is. Tény, hogy egymás irgalmára szorulunk. Rászorulóként is, segítőként is. Erre épül a lelki vezetési szolgálat, az én-te kapcsolatú is, a közösségi is. Olyan világban élünk, ahol sokszor a mosakodást, tisztálkodást dezodorokkal, kenceficékkel akarják kiváltani az emberek. Sőt az emberek némelyike korát, élethelyzetét olyan sminkkel, toilettel, ruházattal, státusszimbólumokkal álcázza, melyek a fiatalság látszatát és jómód illúzióját kelti magában az emberben és környezetében. Milyen kínos volt egy lila hajú bevakolt néninek, mikor a buszon helyet kért és bocsánatot kérve felugrottam: „azt hittem, hogy diáklány tetszik lenni”. A valóságtól nem félni kell, nem meghamisítani kell. Szembe kell nézni vele és meg kell válaszolnunk kihívásait. Gyarlóan, de a megszentelődés reményében, halandóan, de az örök élet szeretet Istenébe vetett bizalommal. Lehetséges, hogy ilyesmire is gondolt Jézus, mikor a galamb tisztaságáról, keveretlenségéről (akeraiosz) beszélt?

VENCZEL FERENC

DÜMMERTH DEZSÓ: AZ ANJOU HÁZ NYOMÁBAN... KÖNYVISMERTETŐ - KRITIKAI ELEMZÉS

Dümmerth Dezső új könyve bizonyos vonatkozásban folytatása Az Árpádok nyomában c. kötetnek. Az Árpád-ház kihalása után az Anjou-dinasztia egyik ága került Magyarország trónjára, s két nemzedéken át szilárdan kézben is tartotta, megerősítve a feudális pártharcokban kimerült országot. A szerző ebben a kötetben a francia eredetű dinasztia útját követi Szent Lajos király Párizsától, Anjou, Maine és Provence tartományokon át Szicília és Nápoly, tehát az akkori Két Szicília királyság trónjáig, majd a Magyarországra került ág sorsán keresztül Lengyelorszáig. Műve az esemény- és művelő-